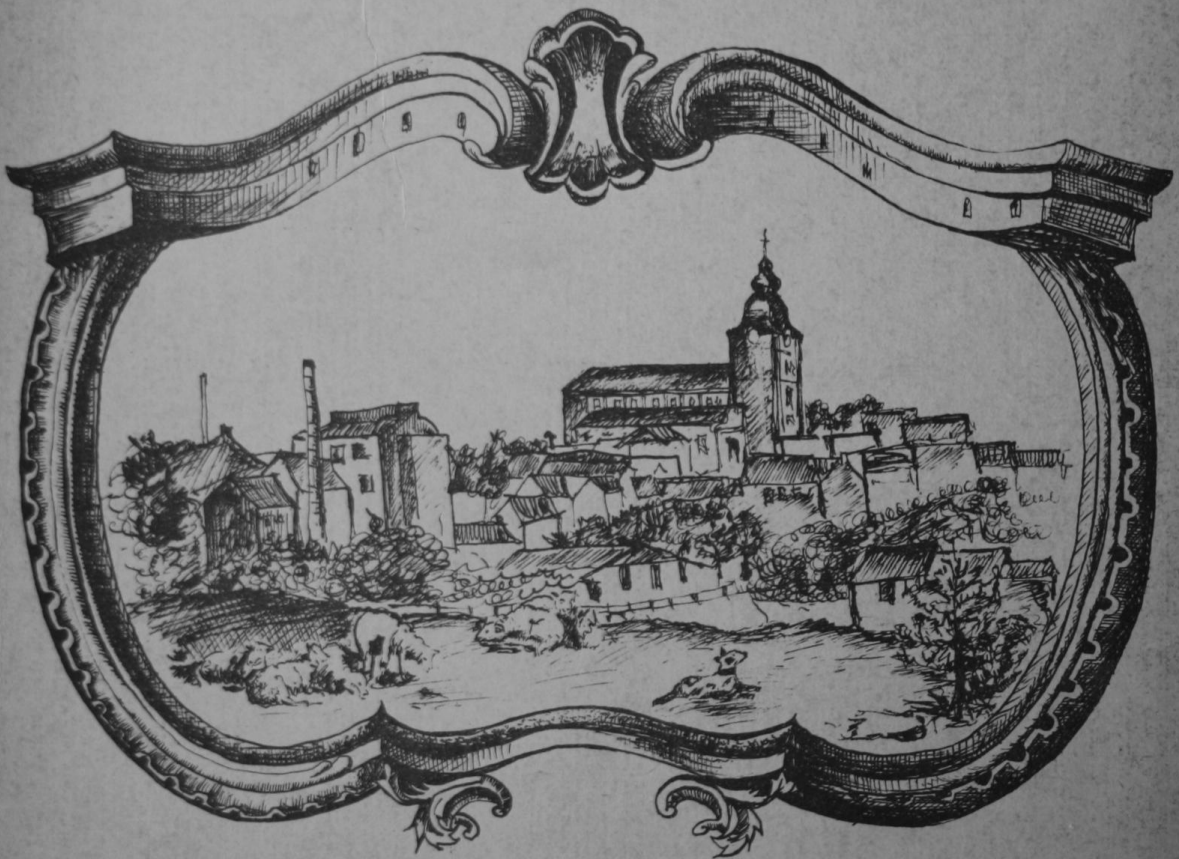

15
MUSEUM JULIEN VAN NERUM
HOEGAARDEN

ALPAÏDIS

TIJDSCHRIFT VOOR HEEMKUNDE
FOLKLORE EN OUDHEIDKUNDE.
KLUBBLAD VAN DE VRIENDEN
VAN 'T NIEUWHUYS.

Bakkerij

VANDENNEUCKER

HOEGAARDEN

H 016/76161

specialiteiten van

taarten en gebakken

voor fijnproevers !!!

men bezorgt ten huize

mijn spaargelden zullen thans
sneller aangroeien

dank zij mijn
depositoboekjes

van de

BANK VAN BRUSSEL

Agentschap HOEGAARDEN

4 Tiensestraat

H 016/761.51

1969 - Vijfde jaargang.

nummer 15

Kultureel tijdschrift uitgegeven voor "De vrienden van 't nieuwhuys"

Hoofdzetel : Museum Julien Van Nerum

Vereniging zonder winstoogmerk

nr 2 en 4 Ernest Ourystraat, Hoegaarden. Tf 016/76294

Verantwoordelijke uitgever : H. VAN NERUM

Nr 44 Maquistraat, Brussel 14

Redaktieleider : A. BOESMANS

Nr 34 Pastorijstraat, Hoegaarden

Presentatie : R. VERPOORT

Nr 203 Victor Hugostraat, Brussel 4

De medewerkers schrijven onder eigen verantwoordelijkheid. De gedachte van hun artikels is niet noodzakelijk deze van het Bestuur.

I N H O U D

de museumraad 1969	3
het aktiviteitsprogramma voor 1969	4
de veldslag van hoegaarden	7
de opstelwedstrijd 1968	17
de ikonen	19
de museumbibliotheek	21
het museum krijgt zijn eigen wapenschild	30
het hoekje van de konservator	32
het ontstaan en de ontwikkeling der fotografie	35
onze ereleden 1969	39

Aan dit klubblad werkten mede : BOESMANS A.

CRAHY H.

DOPERE F.

DOTREMONT F.

MANNAERTS F.

VAN NERUM H.

VERPOORT R.

GUILLUY A.

Oplage : 500 eksemplaren.

MUSEUM JULIEN VAN NERUM

Vereniging zonder winstoogmerk

Aangesloten bij het Verbond der Verenigingen zonder winstoogmerk

- - - - -

Onder de hoge bescherming van :

Eredeken : Ridder J. de NEEFF, Gouverneur van de Provincie Brabant

Leden : A. HETTICH, Burgemeester van Hoegaarden

E. ROWIE, Bestendig-Afgevaardigde van Brabant

P. ROCK, Administrateur-Generaal aan het Ministerie van
Kultuur

J. VERBESSELT, Konservator aan de Koninklijke Musea voor Kunst
en Geschiedenis te Brussel

R. LEMAIRE, Professor aan de Universiteit van Leuven

G. WINNEN, Afgevaardigde van de Toeristische Federatie van de
Provincie Brabant

Tarief van de publiciteit

Plaats	½ blad	4 x ½ blad	¼ blad	4 x ¼ blad	Eigenhandig ingelast
omslag 2	275 Fr	1.000 Fr	150 Fr	500 Fr	met overeen te komen beperking 100 Fr
omslag 3	275 Fr	1.000 Fr	150 Fr	500 Fr	
omslag 4	300 Fr	1.100 Fr	-	-	
tekstblad	250 Fr	900 Fr	130 Fr	450 Fr	

Teksten overmaken en betalingen vereffenen aan een bestuurslid of aan :

Roger VERPOORT
Penningmeester
203 Victor Hugostraat
BRUSSEL 4

PCR 109000 van de Bank van Brussel,
Agentschap DAILLY te Brussel 3,
voor rekening nr A/37/21 van het
Museum Julien Van Nerum, VZW

Wie een faktuur verlangt, vergeet niet 7 % taks bij de hierboven aange-
haalde tarieven bij te voegen a.u.b.

- - - - -

Het Bestuur is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de aankondigingen
en houdt zich het voorrecht ze na te zien vóór publikatie.

Museumraad 1969

Hoofdbeheerder en Algemene Kulturele Actie :

H. Van Nerum, Maquisstraat 44 Brussel 14

Museumkonservator en Klubbeheerder :

A. Guilluy, Nermstraat 35 Hoegaarden

Algemene administratie en Boekhouding :

R. Verpoort, Victor Hugostraat 203 Brussel 4

Sekretariaat :

H. Krahj, Dotremontstraat 28 Hoegaarden

Redaktie en Publikaties :

A. Boesmans, Pastorijstraat 34 Hoegaarden

M. Dodion, Leuvense Steenweg 186 Muizen

Bibliotheek en Archief :

A. Boesmans, Pastorijstraat 34 Hoegaarden

F. Dotremont, Stoopkensstraat 100 Hoegaarden

Kulturele en Artistieke Voorlichting :

F. Mannaerts, Doelstraat Hoegaarden

H. Cipers, Tommenstraat 1 Hoegaarden

Kontrolle en Nàzicht :

J. Hubert, Ernest Ourystraat 27 Hoegaarden

E. Van Nerum, Ziekelingenstraat 7 Korbeek-Lo

Hulp en Bemiddeling :

Mevr. Vervoort, A. Putzeysstraat 1 Hoegaarden

Juf. Dayers, Gemeenteplaats 18 Hoegaarden

Jaarprogramma 1969

Wij hebben het genoegen aan onze leden volgend aktiviteitsprogramma voor 1969 voor te stellen.

29 maart	- 13 april	: Tentoonstelling van Japanse draadweefkunst "HIRCSHIMA" door Selvais.
3 mei	- 18 mei	: Tentoonstelling van Poolse stromotieven "POLSKA" door Bonnet - Srerzyna.
1 juni		: Openstelling van het toeristisch wandelpad "ALPAIDIS".
15 juni	- 29 juni	: Tentoonstelling van FOTOKUNST door F. Dotremont.
1 juli		: Bezoek aan de Maritieme Basis van Oostende met zeereis aan boord van een hoogzeemijnenveger.
juli		: Oude volksspelen.
9 augustus	- 24 augustus	: Tentoonstelling van "IKONEN" door F. Doperé.
31 augustus		: Filmvoorstelling van uitheemse folklore.
6 september	- 21 september	: Tentoonstelling van "VLAAMSE SCHILDERKUNST" door Van den Eede.
11 oktober	- 26 oktober	: De Museumbibliotheek stelt haar "Boeken en Tijdschriften" ten toon.
23 november		: Kulturele manifestatie in het teken van Breugel.
6 december	- 21 december	: Kunstschilder Lories stelt ten toon.

- - - - -
- - - - -

Alle dagen	: Tentoonstelling van het Kultureel Patri-
monium, vaste museumstanden van heemkunde,
folklore en oudheidkunde, kelderkapel uit
de Revolutietijd, XVIIIe eeuwse taveerne.

Geleide museum- en dorpsbezoeken, met voor-
dracht en demonstratie op aanvraag. |
|------------|--|

VOOR

goed en verzorgd werk

klederen als nieuw
een schoon gesteven hemd
een aneuvwilte was

iedereen weet het

dat doet ALLEEN

SNOW-SHOP

beenhouwerij

Mevrouw

GILIS-DE VOS

83 Tiensestraat

HOEGAARDEN

tf 016/763.02

men bestelt aan huis

tortue

kalkkop

Bloedpens

enz....

verzorgde

drukwerken

drukkerij

FOURIE

HOEGAARDEN

tf 016/76221

schrijf- en rekenmachines

REMINGTON OLIVETTI

garage

SMETS

42 Tiensestraat

HOEGAARDEN

tf 016/76264

officiële verdeler van

NECKAR en AUTOBIANCHI

krediet en overname

herstellingen

alle merken

oud huis

EMILE STOLKMANS

schaliedekker

43 Stoopkensstraat

HOEGAARDEN

tf 016/76325

alle ondernemingen van

dakbekleding

boekhandel

speelgoed

schoolgerief

HENRI MERTENS-GRAULUS

35 Doelstraat

HOEGAARDEN

tf 016/763.69

huis

DE VOS - CAROYER

54 Doelstraat

HOEGAARDEN

textiel wol confection

braigoed ondergoed

cadeau-artikelen

corsets soutiens

PLAYTEX

zegels VALOIS

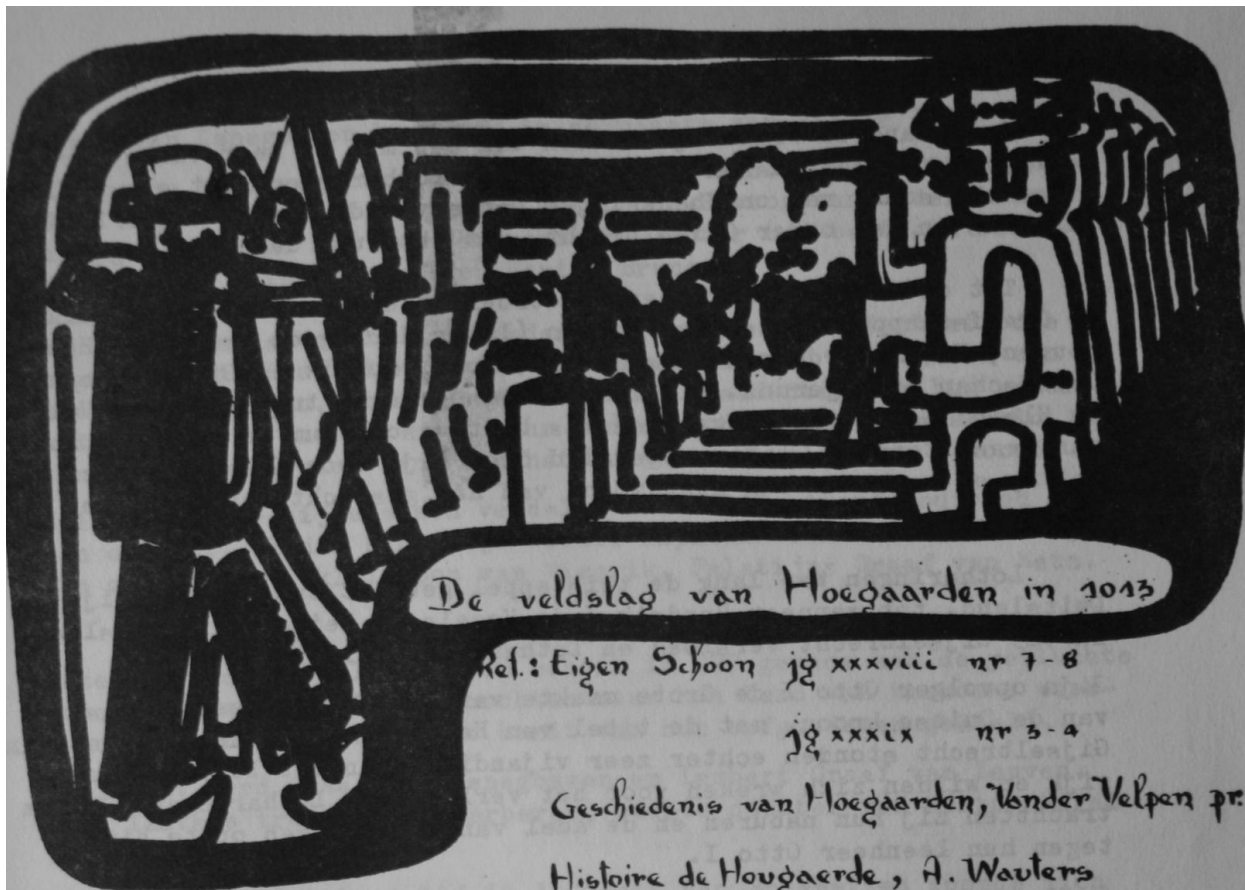
beenhouwerij charcuterie

MAURICE VAN MAELE - WYSEUR

8 Gemeenteplaats

HOEGAARDEN

tf 016/762.79

De veldslag van Hoegaarden in 1013

Ref.: Eigen Schoon jg xxxviii nr 7-8

jg xxxix nr 3-4

Geschiedenis van Hoegaarden, Vonder Velpen pr.

Histoire de Hougaerde, A. Wauters

MGH ss t. iv p. 727 Viga Baledirici

Ter inleiding

Op 10 oktober 1013 woedde te Hoegaarden een bloedige veldslag die het leven kostte aan tal van edele ridders.

Maar deze veldslag is weinig of niet gekend, omdat hij nooit voldoende belicht werd. En nochtans hebben de gebeurtenissen van 1013 een grote weerslag gehad op de geschiedenis en de verdere ontwikkeling van het dorp.

Daarom zullen wij trachten, aan de hand van de bestaande gegevens, deze bloedige slag zo getrouwvol mogelijk weer te geven, met zijn verre en rechtstreekse oorzaken, zijn krijgskundig en historisch verloop en zijn goede en slechte gevolgen.

De oorzaken

Na het uiteenvallen van het eens zo machtige Rijk van Karel de Grote, stichter van het Huis der Karolingers, hadden onderlinge twisten plaats tussen hen die zich de wettige opvolgers en afstammeligen noemden van het Karolingisch Vorstenhuis. Zij bestreden elkaar om de heerschappij te veroveren en aan de macht te komen, tot wanneer in de Xe eeuw de toestand zich ten slotte ging stabiliseren.

Duitsland en Frankrijk hadden dan een min of meer vaste vorm gekregen, met daartussen het Koninkrijk Lotharingen, dat als bufferstaat een soort van onafhankelijke Natie vormde, eerst onder Renier Langhals en dan onder Guiselbrecht, uit het Huis der Karolingers.

Tot de Staat Lotharingen behoorden ondermeer het Bisdom Luik, de Graafschappen Brussel en Leuven (later Hertogdom Brabant), Henegouwen, Namen, Ardennen (Luxemburg), Loon, Gullik en Rijnland en het Graafschap Brunegerunz. Dit laatste was gelegen tussen Dijle, Velpe en Kleine Gete, met Hoegaarden als bestuurscentrum en verblijfplaats van Graaf Wernoud, later opgevolgd door zijn zoon Erlebald, heer van Chimay en rechtstreeks afstammend van het geslacht van Karel de Grote.

Lotharingen was lang de twistappel geweest tussen Frankrijk en Duitsland, tot wanneer Hendrik I de Vogelaar, Keizer van Duitsland, in 925 Gijselbrecht versloeg en Lotharingen inlijfde.

Zijn opvolger Otto I de Grote maakte van Lotharingen een vazalstaat van de Duitse kroon, met de titel van Hertogdom. De nakomelingen van Gijselbrecht stonden echter zeer vijandig tegen het Duitse Keizerrijk en wilden zich wreken voor het verlies van Lotharingen. Daarom trachtten zij hun naburen en de adel van Lotharingen op te hitsen tegen hun leenheer Otto I.

In 953 stelde Otto I zijn broeder Bruno, Aartsbisschop van Keulen tot Hertog van Lotharingen aan en gaf hem de opdracht, om daar waar het enigszins mogelijk was, de opstandige leenmannen door bondgenoten en trouwe dienaars van de Keizerskroon te vervangen.

De meest opstandige van alle inlandse edelen was Renier III, Graaf van Bergen en Henegouwen, en nakomeling van Gijselbrecht, dus rechtstreekse afstammeling uit het Huis der Karolingers. Renier III wilde tot een samenzwering tegen de Keizer overgaan, maar Otto I en Bruno zouden hem gewoon uit de weg ruimen.

In 957 werd Renier III afgezet, van al zijn rechten beroofd en in ballingschap gezonden, waar hij overleed, terwijl zijn zonen Renier IV en Lambert, als kinderen naar Frankrijk waren gevlucht.

Nu moest er een nieuwe Graaf voor Henegouwen worden benoemd en deze keuze was de eerste oorzaak van de latere veldslag van Hoegaarden. De uitverkorene was niemand minder dan Godfried I, Graaf van Hoegaarden en Brunegerunz, zoon van de trouwe leenman de Graaf van Gullik en Rijnland.

Deze Godfried I was omstreeks of zelfs vóór 950 in het huwelijk getreden met Alpaidis van Hoegaarden, vermoedelijke dochter van Erlebald, Graaf van Brunegerunz, die aanzienlijke kroongoederen had nagelaten, afkomstig van het Vorstenhuis der Karolingers, en steeds trouw de Duitse Keizerskroon had gediend.

Godfried I, die reeds heer was van Rumigny en door zijn huwelijk Graaf van Hoegaarden en Brunegerunz was geworden, werd nu in 958 tot

Graaf van Henegouwen benoemd, in de plaats van Renier III.

Als grote beschermeling van Hertog Bruno, kreeg hij in 958 bovendien nog de eretitel toegezegd van Onder-Hertog van Neder Lotharingen, waardoor hij de hiërarchische ladder had bestegen tot juist onder Keizer Otto I en Hertog Bruno.

De inlandse adel en inzonderlijk Renier IV en Lambert, die nog steeds in Frankrijk verbleven, waren uiterst woedend en ten zeerste verbolgen, omdat Godfried I het Graafschap van hun vader had bekomen en aan het hoofd van Neder Lotharingen was gesteld, terwijl hij nog niet eens tot het Huis der Karolingers behoorde.

Helaas, in 964 tijdens een veldslag in Italië stierf Godfried I aan de pest. Alsdan ging zijn weduwe Alpaïdis een tweede huwelijk aan met Eilbert, kleinzoon van Wigerik, Palatijns Graaf van Metz.

In 973 volgde Otto II zijn vader als Keizer van Duitsland op. Deze was meer vredelievend en schonk in 977 genade aan de gevluchte zonen van Renier III. Zij mochten naar hun land van herkomst weerkeren en werden terug in 't bezit van hun erfgoederen gesteld.

Renier IV werd Graaf van Henegouwen en Lambert Graaf van Leuven. Deze laatste trouwde met Gerberga, oudste dochter van Hertog Karel van Neder Lotharingen.

Door dit huwelijk kwam hij in 't bezit van Brussel en toonde zich van in het begin reeds zeer opstandig en krijgslustig.

Meermaals plunderde hij het land van Brunegerunz, om zich te wreken op Alpaïdis en haar zonen, kinderen uit haar eerste huwelijk met Godfried I.

Maar toen Otto III in 983 aan de macht kwam, nam deze de oude vete weer op en bedreigde Lambert van Leuven, ingeval hij verder ging met Brunegerunz te plunderen en Gravin Alpaïdis te tarten.

In 977 was Graaf Eilbert, de tweede gemaal van Alpaïdis gestorven en uit vroomheid besloot de Gravin rond 980 om op haar castrum te Hoegaarden een collegiale kerk te bouwen, en een rijk bedeed kapittel te stichten, gewijd aan St Gorgonius.

Uit dank voor de grote gunsten die haar eerste echtgenoot van Hertog Bruno had bekomen, schonk Alpaïdis al haar bezittingen aan het Bisdóm Luik, waar Notker in 972 door Otto I tot Prinsbisschop was benoemd. Door deze schenking kwam het Graafschap Brunegerunz rond 987 definitief in 't bezit van Luik, waardoor de wereldlijke macht in handen kwam van de Bisschop, een zeer belangrijk feit voor de verdere geschiedenis van Hoegaarden.

Om de vrede met haar naburen te bewaren, had zij nochtans het voogdijschap en het beschermingsrecht aan Lambert van Leuven toevertrouwd, waardoor deze het recht had te Hoegaarden een wacht op te richten.

Dit kon echter de zaak niet redden. Brunegerunz was en bleef een doorn in het oog van Lambert. Het paalde immers aan de poorten van

Leuven waar Lambert zijn burcht had gebouwd en aanzag de schenking van Brunegerunz aan Luik, als een dreigende voorpost tegen Leuven gericht.

Graaf Lambert was in zijn eer gekrenkt, want nu had hij immers alle kans, om Brunegerunz door vererving, huwelijk of dergelijke in zijn macht te krijgen, verloren.

Hij, de afstammeling van het Karolingisch Vorstenhuis had van roem en heerschappij gedroomd en zag nu al zijn plannen gedwarsboomd door die schenking van Alpaïdis.

Dit was de tweede oorzaak van de latere veldslag van Hoegaarden, waar Lambert zich zou wreken op de Luikse Bisschop, die nu heer en meester was geworden van het zo zeer begeerde Brunegerunz.

Onder Hendrik II, die in 1002 Keizer Otto III had opgevolgd leden de plannen van Lambert andermaal schipbreuk.

Hij had er altijd van gedroomd Hertog van Neder Lotharingen te worden, maar toen Hendrik II deze titel toekende aan Godfried van Ardennen, steeg zijn woede ten top. Hij was zeer verbolgen en zwoer wraak, wraak voor de verbanning van zijn vader, wraak voor de onterving van Lotharingen en wraak voor de ontglipping van Brunegerunz ten voordele van de Luikse Bisschop.

Alleen door wapengeweld was het nog mogelijk zijn doel te bereiken en hij zocht naar een aanleiding om de oorlog te kunnen ontketen.

In 1008 volgde Balderic II zijn voorganger Notker als Prins-bisschop van Luik op. Hij vreesde Lambert en had eerst getracht om met hem in vriendschap en goede nabuurschap te leven, en de vrede te bewaren, maar dat lukte niet.

Lambert toonde door allerlei middelen zijn vijandschap en plunderde de gewesten van het Bisdome en van Brunegerunz.

Toen verscheen Gerard, Bisschop van Kamerijk (1012-1051) en kleinzoon van Gravin Alpaïdis ten tonele. Hij was een aartsvijand van Lambert en hitste Balderic II op. Hij zou ook de Keizer van Duitsland er toe aangespoord hebben, maatregelen te nemen tegenover het ongeoorloofd optreden van de Graaf van Leuven.

Hierdoor werd besloten dat Balderic II, vermoedelijk op aandringen van de Keizer, te Hoegaarden op zijn allodium een versterkte burcht zou bouwen door diepe grachten omringd, ten einde de collegiale kerk te verdedigen tegen de eventuele aanvallen en plunderingen van Lambert. Dan begon men diepe grachten te graven, op de plaats die heden nog "Lange Gracht" genoemd wordt en de scheidingslijn uitmaakt tussen het Houtempedeke en het Overlaarsveld, schuins over het Klooster van Hoegaarden (waar vermoedelijk de burcht moest oprijzen). Dat was de laatste oorzaak van de veldslag van 1013.

Lambert aanzag de werken als een rechtstreekse bedreiging tegen hem gericht en schadelijk voor de stad Leuven.

Hij verzocht Balderic de werken onmiddellijk te staken, maar de

Bisschop die de steun had van de Keizer en van de Hertog van Neder Lotharingen weigerde met klem.

Als antwoord stuurde Lambert zijn ruiters naar Hoegaarden en naar het ganse Graafschap Brunegerunz, die er plunderden en moordden. Zij zaaiden verwoestingen in het gewest, waar de mensen door een panische angst aangegrepen werden en de hulp inriepen van de Bisschop.

Dadelijk stuurde Balderic II een gezantschap naar Leuven om te pogen Lambert met schone woorden tot bedaren te brengen, bewarend dat die burcht niet tegen hem gericht was. Het baatte echter niet. De opgekropte woede sedert de verbanning van zijn vader nam de bovenhand.

Dan beproefde de Bisschop het met bedreigingen, groots militair machtsvertoon en hij sloeg zelfs Lambert in de banbliksem. Maar Graaf Lambert vreesde God noch de mensen en maakte zich klaar om ten oorlog te trekken, bondgenoten zoekend bij de inlandse adel die vijandig stond tegenover de Duitse Keizerskroon. Eindelijk was het uur der wraak aangebroken.

Keizer Hendrik II stuurde Godfried, Hertog van Neder Lotharingen en Graaf van Ardennen er op uit, om Lambert te Leuven te gaan belegeren, maar deze moest onverrichterzake weerkeren.

De ruitersbenden van Leuven gingen tot nieuwe plunderingen over, nog heviger dan de vorige, waarop Balderic een tweede afgevaardigde naar Lambert stuurde om protest aan te tekenen. Doch alles bleek tevergeefs.

Nu was Balderic het beu, de goederen van zijn leenmannen te zien plunderen en in brand steken. Hij riep zijn vazallen samen en legde hen de verschillende vredespogingen uit, die hij sedert de drie laatste jaren had ondernomen om de vrede met de Graaf van Leuven te bewaren en de oorlog te vermijden.

Hij riep zijn ridders en leenmannen te wapen op en loofde soldij uit om ten oorlog te trekken.

De bevolking werd door angst geslagen. Het ging oorlog worden. In dichte drommen stroomden de mensen van Hoegaarden en omgeving naar de Collegiale kerk, op het kasteel van Alpaïdis gebouwd. Dagelijks werd er het Heilig Misoffer opgedragen en dag en nacht gebeden, tot zelfs een boetprocessie ingericht, om het oorlogsgevaar af te weren.

Helaas, beide legers maakten zich klaar tot de strijd, die in alle hevigheid te Hoegaarden zou uitgevochten worden.

De veldslag

De botsing der twee legers, uitgerust zoals de meeste middeleeuwse legers, greep plaats op 10 oktober 1013 in de velden van

Hoegaarden en meer bepaald aan de grens van Oorbeek, zeer vermoedelijk aan de hoogte 81 in de omgeving van het veld dat heden nog "Ruyterskerckhoff" genoemd wordt, omdat er zovele ruiters sneuvelden.

Deze strijd werd nooit in bijzonderheden beschreven, alleen de evoluties zijn gekend, maar hij zal wel verlopen zijn zoals alle oorlogen uit die tijd, waarvan hieronder een voorbeeld wordt gegeven.

Langs beide kanten losten de ridders de teugel en dreven hun paarden vooruit, ieder wilde de eerste zijn, om de eresteek toe te dienen. Zij liepen hun eigen voetknechten overhoop, die door de paarden verpletterd werden, vooraleer de slag eigenlijk begon. Een vreselijk gekletter van harnassen, die op elkaar instormden. Een akelig doodsgereutel ontstond tussen het gekerm van de gevallen ruiters. De anderen stuwden vooruit, de paarden drongen en stapelden zich verward op, de ruiters vielen neer en werden vertrappt door hen die hen opvolgden.

Zij joegen hun paarden met de spoor in de huid naar de vijand toe. Met woede en onversaagdheid viel Graaf Lambert met zijn 500 krijgers het leger van Balderic aan. Leuven ! Leuven ! Vooruit ! Vooruit ! Velen vielen door die schok uit het zadel en werden doorstoken. Maar de ridders van de Bisschop kwamen met zoveel kracht op de schaar van Lambert aangestormd, dat zij menige vijand op de grond wierpen en doodden.

Hier begon een bloedig gevecht. De ruiters van Leuven hadden hun speren neergeworpen en hakten nu met hun moordende slagzwaarden op de Luikenaars los. Deze weerden zich dapper doch het voordeel bleef aan Lambert, die zijn ruiters tot aan de Lange Gracht dreef.

Daar werden zij echter tot staan gebracht. De voetknechten hakten met hun bijlen de poten der paarden over, waardoor de ruiters op de grond stortten en het hoofd gekliefd werden.

Wolken pijlen schoten fluitend door de lucht en weldra waren de kokers ledig. Dan werden de zwaarden gebruikt. Ridders stormden zo geweldig op elkaar los, dat beide van hun paard vielen en het gevecht ten gronde voortzetten, tot wanneer een van hen viel.

Met een dolle razernij hakten de Luikse ridders op hun vijand in en wierpen menige ruiter dodelijk getroffen ten gronde.

De anderen deinsden achteruit. Het leger van Lambert begon te wijken, sommige sloegen reeds op de vlucht.

Nu was het de beurt aan de Luikenaars om aan te vallen. "Ridders voorwaarts ! Zege ! Zege !" riep hun aanvoerder. De paarden hinnikten, hun bereiders schreeuwden luid de strijdkreet. Huielend en briesend dreven zij in een verschrikkelijke bloedstroom, de Leuvense ruitersschaar achteruit.

Mensen en dieren vulden weldra het slagveld. Het akelig gekreun der stervenden werd door het gekletter der wapens gedooft. Speren en knotsen vlogen aan stukken.

Graaf Herman van Eename, de broeder van de Hertog Godfried I van Neder Lotharingen, die in de rangen van de Bisschop streed, weerde zich met zulke heldhaftigheid, dat vele vijanden onder zijn zwaard sneuvelden. Hij dreef zijn ros in de vijandelijke gelederen, die zich begonnen te dunnen. Wapens doorklieften de lucht. Staal en ijzer boorden in de flanken der steigerende paarden. De ontzadelde edelen verdrongen of vertraptten elkander. Sommigen smeekten om genade. Het leger van Lambert blies de aftocht en sloeg op de vlucht, gevolgd door de Luikenaren.

De krijgpszuchtige Lambert was verslagen, zijn troepen waren in wanorde in de richting van Leuven gevlucht.

De Luikenaren hadden de overwinning behaald en bemachtigden alles wat het Leuvense lager had achtergelaten. Onder deze oorlogsbuit bevond zich een aanzienlijk aantal vaten wijn en bier. De troepen van Balderic wilden de zegepraal viëren. De vaten werden te voorschijn gehaald en er werd op het slagveld, temidden van doden en stervenden, feestelijk gevierd tot wanneer zij dronken waren.

En in de nacht wanneer de krijgers van Balderic hun roes uitsliepen speelde zich een smaad verraad af.

Graaf Robert van Namen, die als vazal aan de zijde van de Bisschop had gestreden, maar de oom was van Graaf Lambert, maakte van de dronken toestand der troepen gebruik, om in 't geheim zijn neef hiervan op de hoogte te brengen.

Het leger uit Leuven keerde weer en viel onverhoeds de slapende krijgers van Balderic aan, die zonder het minste verweer koelbloedig vermoord werden. Het was een bloedbad, uitgelokt door de Graaf van Namen, die zijn naam "de Valse" niet gestolen had.

De Graaf van Eename was er echter met een troepje krijgers in gelukt aan de bloedige slachting te ontkomen. Hij wilde zich niet gewonnen geven en ging zich in de St Gorgoniuskerk verschansen. Na een kort gevecht werden de dapperen overmeesterd en de Graaf van Eename als gevangene overgeleverd in handen van de verrader, de Graaf van Namen.

Deze laffe overval betekende een zware slag voor Balderic. Meer dan 300 van zijn edele ridders waren op het slagveld gesneuveld of vermoord, terwijl een groot aantal anderen gekwetst of gevangen genomen werden. Ter nagedachtenis der gesneuvelde ridders, liet Balderic enkele jaren later, de nadien beroemd geworden abdij van St Jakob te Luik oprichten.

De gevolgen

Het zo zeer begeerde Graafschap Brunigunz ging in handen van Lambert over en werd Leuvens bezit. Maar te Hoegaarden was er buiten de nieuwe bezitter, bitter weinig verandering ingetreden. Graaf

Lambert was heer en meester, doch de Bisschop bleef er het grote toezicht uitoefenen, gezien de meeste grondeigendommen tot het Luiks kapittel van St Lambertus behoorden, die er hun rentmeesters hadden benoemd.

De Vlaamse Graaf Herman van Eename bleef nog enkele tijd de gevangene van de Graaf van Namen. De moeder van deze laatste pleitte nochtans bij haar zoon, opdat hij zijn gevangene zou in vrijheid stellen en zich opnieuw verzoenen met de familie van Eename. Ook werden er bemiddelingspogingen ingezet door Bisschop Gerard van Kamerijk, de kleinzoon van Gravin Alpaïdis, die samen met Bisschop Balderic de Monarch van Koblenz ging opzoeken, om de zaak te regelen.

Al de pogingen gelukten want buiten de weet van de Graaf van Leuven, werd Herman van Eename in vrijheid gesteld.

Lambert van Leuven had door zijn overwinning te Hoegaarden op de Bisschop van Luik, zijn wraak gedeeltelijk gekoeld, maar nog was hij niet tevreden.

In 1015 besloot hij Godfried I van Ardennen, de Hertog van Neder Lotharingen te gaan belegeren. Het treffen greep plaats bij Florennes, maar deze oorlog werd hem fataal, want Lambert sneuvelde er in het gevecht. Vanaf toen keerde de rust en de vrede terug in het land.

Na zijn overwinning, in de slag van 1013, heeft Lambert waarschijnlijk een vredesverdrag opgesteld, waaraan een speciale clause was gehecht. In deze clause werd aan de Bisschop van Luik de mogelijkheid gegeven het Graafschap Brunegerunz terug te kopen.

Maar dat gebeurde echter pas veel later, namelijk in 1099. Op dat ogenblik bleef er niet veel meer over van het eens zo uitgestrekte Graafschap. Brunegerunz was zodanig verbrokkeld, dat nog alleen Hoegaarden met Beauvechain en Tourinnes de advocatie uitmaakten.

Deze advocatie zou nog lang de twistappel blijven tussen Brabant en Luik en kreeg pas in 1288 zijn besluit, toen Hoegaarden definitief onder Luikse heerschappij werd gesteld met toekenning van een keure in 1289.

Hierdoor bleef de "Vrijheid van Hoegaarden" gedurende vijf eeuwen, namelijk tot aan de Franse Revolutie, als een enclave in Brabant, toebehoren aan Luik, waarvan het de invloed onderging.

Van de eigenlijke veldslag van 1013 was er te Hoegaarden geen enkele herinnering overgebleven, met uitzondering van de plaatsnamen "Lange Gracht" en "Ruyterskerckhoff". Vijf en dertig jaren na de strijd wezen de mensen van het dorp nog steeds de plaats aan, waar de Bisschop aan het graven van de grachten was begonnen en ook in de richting van het Ruyterskerckhoff waar zovele edele ridders het leven hadden gelaten.

In de St Gorgoniuskerk werd lange jaren voor de zielerust van al die gesneuvelde soldaten gebeden.

Hubert Van Nerum.

huis

MARCEL DELMEL - DOTREMONT

officiële verdeler

NESTOR MARTIN

FOBRUX

PEETERS VILVOORDE

FLANDRIA WASMACHIENES

HOEGAARDEN

17 Tiensestraat

Tt 016/763.07

goed verzorgde diensten

wilt U mooie en sterke meubelen ?

EMANUEL VANDERMOLLEN

voor uw moderne keukens, alsook voor aanbouwmeubelen
vlugge bediening en zorgzaam werk

brenkt ons een bezoek

het loont de moeite !!!

slechts EEN adres

78 Doelstraat

HOEGAARDEN

Tt 016/76382

prijzen buiten

konkurrentie !!!

stel uw vertrouwen in

maatkleding

wendt U tot een bekwaam

vakman

meester - kleermaker

ROBERT ROME

Koning Albertlaan

HOEGAARDEN

Tt 016/765.06

sedert meer dan 100 jaar

VANDERMOLLEN J & H

alle houtsoorten

dakbekleding

plastiek

roefing

muurbekleding

enz...enz...

Tt 016/76135

Koffie

BRUYNINCKX

heerlijk

rechtstreeks

aan verbruiker

192, Ed. Robeynslaan

DIEST

Hf 013/32302

beenhouwerij - charcuterie

POL

rundsvlees

varkenavlees

hanen

hennen

konijnen

steeds eerste kwaliteit
grote keus in charcuteria

35 Doelstraat

Hf 016/76313

HOEGAARDEN

men bestelt

ten huize

lekkere wijnen

fijne likeuren

en

alle rookartikelen

huis

J. MARCHAL - STERCKX

13 Doelstraat

HOEGAARDEN

Hf 016/76578

1886 - 1969

koop uw

meubelen

gordijnen

draperieën

bij vakmensen

daarom EEN adres

MANNAERTS - RUELENS

68 Doelstraat

HOEGAARDEN

Hf 016/76385

zegels

vakantie en reizen

gezinszegels

Opstelwedstrijd

In aanwezigheid van talrijke vooraanstaanden en sympatisanten had, tijdens de vooropening van de Breugeltentoonstelling op 28 september 1968, de proklamatie plaats van een opstelwedstrijd.

In het kader van de "Week van de Jeugd" en met medewerking van het Ministerie van Cultuur had het Museum "Julien Van Nerum" het initiatief genomen om een opstelwedstrijd in te richten voor de leerlingen van de zesde leerjaren van al de lagere scholen van Hoegaarden. De bedoeling was, de jeugd nader in kontakt te brengen met de rijke geschiedenis van Hoegaarden. De belangstelling van de leerlingen voor deze opstelwedstrijd is een bewijs dat het opzet geslaagd is. Er werden vijf waardevolle prijzen geschonken, terwijl de andere deelnemers een zegelafgietsel van Hoegaarden ontvingen.

Prijs van het Ministerie van Cultuur : Mej. Ingrid Poelvoorde

Prijs van de Burgemeester van
Hoegaarden :

Jh. Jacques Sonval

Prijs van het Commissariaat Generaal
van Toerisme :

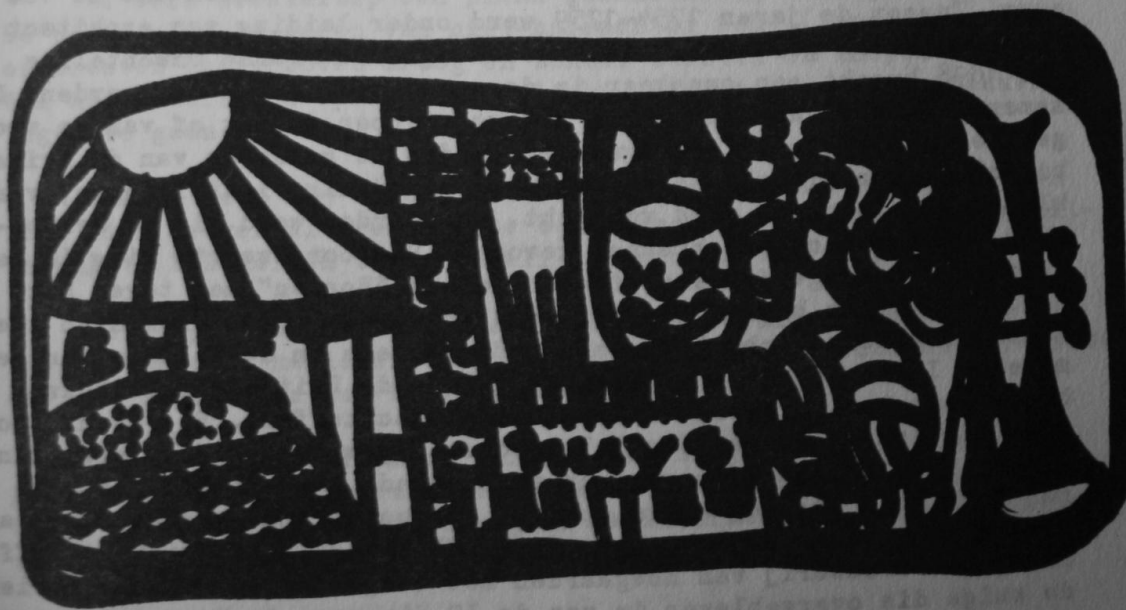
Mej. Sabine Raes

Prijs van de Zeemacht :

Jh. Jos Vandergeeten

Prijs van het Museum "J. Van Nerum" : Mej. Anita Sterkendries

Hier volgt dan de integrale tekst van het bekroonde werk van Mej. Ingrid Poelvoorde (n.v.d.r. : wij vestigen de aandacht op het feit dat de laatste zin niet overeenstemt met de werkelijkheid) :

Geschiedenis van Hoegaarden

Wat zegt u ? Hoegaarden onbekend ! Integendeel, want Hoegaarden treedt voorgoed in de geschiedenis met Alpaïde. Ze heeft de kerk van Hoegaarden rijkelijk begiftigd. Balderik II wou te Hoegaarden een vesting bouwen. Dit was niet naar de zin van Lambertus, en hetzelfde jaar sneuvelden er 300 edele ridders in de beroemd gebleven slag van Hoegaarden. Na die slag werd Hoegaarden Brabants gebied. Maar niet voor lang. Want in 1098 slaagde de Prins-bisschop erin het graafschap Brunegerunz van het Huis van Leuven te ontfutselen. Hoegaarden werd opnieuw Luiks gebied. Amper 57 jaar later werden alleen Tourinnes, Bevekom en Hoegaarden op de lijst der Luikse bezittingen vermeld. Deze drie gemeenten zijn Luiks gebleven tot aan de Franse Revolutie. Voor deze 3 gemeenten zullen later nog vele betwistingen ontstaan. De Hertog van Brabant verzaakt aan het gerecht van Hoegaarden maar blijft zijn recht tot soldatendienst behouden. Sedertdien was alleen de bisschop meester en mocht hij recht spreken over de Hoegaardiers. De schepenbank van Hoegaarden heeft ook zijn gemeentezegel ontvangen met als beeltenis : een bisschopsarm met staf en manipel. Er zullen nog vele geschillen rijzen tussen Luik en Brabant. De Hoegaardiers zullen nu eens beroep doen op de Hertog en dan weer de wetten van Luik invoeren. De 17e en 18e eeuw zijn gekenmerkt door de nasleep der oorlogen, door de plagerijen, beboetingen, opeisingen en plunderingen door voorbijtrekkende troepen. Er was een dagelijkse wacht gevormd tegen de zwerfende soldaten die leefden van roof en plundering. Hoe rampzalig het Spaans tijdvak is geweest, in het Oostenrijks tijdvak is de rust weergekeerd. Hoegaarden kende een voorname bloei. Deze is te danken aan de nieuwe nijverheid die is ontstaan : de bierbrouwerij. De brouwerijen schoten als paddestoelen uit de grond langs de oevers van de beek en de Gete. De vroegere wijnbouw verdween. Getuigen van deze bloeitijd zijn de prachtige huizen, hoevegebouwen en brouwerijen. Allen uit de 18e eeuw. Tussen de jaren 1754-1759 werd onder leiding van architect Hustin de kerk gebouwd in de rococostijl. De Franse Omwenteling van 1898 bracht een ommekeer in de geschiedenis van Hoegaarden. De samenzweerders van het nieuwe regime wierpen de juk af van de vroeger heersende klas. In Hoegaarden werden de goederen van de Prins-bisschop, van kerkelijke diensten en liefdadige instellingen, van kloosters als zwart goed verkocht. Hoegaarden werd bij de hervorming van Napoleon bij Brabant gevoegd. Pastoor Sweerts ging in het versteek. Moedige jongens streden met de "Boeren" mee tegen het goddeloos Frans bewind. De mis werd opgedragen en sacramenten toegediend in geheime schuilplaatsen onder andere in de kelders van het museum. In de eerste wereldoorlog hebben de Duitsers vele huizen in brand gestoken. Hierbij vielen enkele slachtoffers. Bij de uittocht der Duitsers is Hoegaarden fel beschoten geweest. Bij de opblazing van de brug aan de Gete werd er veel schade aangericht. Van alle rampen hersteld, is Hoegaarden opnieuw een welvarende gemeente met als voornaamste bron van inkomsten de landbouw, suikerfabriek en raffinaderij, de brouwerij van Hoegaarden met toegevoegde limonadefabriek is de enige die overgebleven is van de 30 die eens te Hoegaarden waren en waar opnieuw het Hoegaards bier gebrouwen wordt.

DE IKONEN

Ikonen zijn religieuze schilderijen op paneel. De betekenis van een ikoon gaat echter veel dieper dan de loutere afbeelding. Zij zijn de heilige beelden van de Oosterse kerk en worden bij elk gebed betrokken. Zij zijn het voorwerp van een ontroerende verering : men bidt ervoor, buigt zich ten teken van afscheid, bewierookt ze.

De eerste vereiste voor een ikoon is dat er gelijkenis is met de afgebeelde : deze gelijkenis moet niet noodzakelijk historisch juist zijn, vaak is ze op traditie gesteund. Daardoor wordt de afgebeelde als het ware tegenwoordig gesteld in het bijzijn van de gelovige en is zij een middel om met de heilige in geestelijk contact te komen. Zo gezien betekent de ikoon voor de Russische gelovige een sluier tussen de aardse en de hemelse wereld.

Wegens de verheven gedachten die aan een ikoon gekoppeld zijn, zijn de eerste vereisten om een goed ikonenschilder te zijn : een onberispelijk leven, bekwaamheid en talent.

Het schilderen zelf van een ikoon beschouwde hij zelf als het gemeenschappelijk gebed van alle gelovigen, waarvan hij de vertolker mocht zijn. Daarom ook zijn bijna alle ikonen anoniem gebleven.

Het maken van een ikoon was een complexe handeling die niet alleen veel vaardigheid vergde, maar ook een goede kennis van de materialen.

Ze werd meestal op een plank geschilderd, sommigen op koper. De beste planken waren van niet-harsachtig hout (linde, populier) en moesten daarenboven droog en zonder barsten of knopen zijn. Aan de achterzijde werden dwarsplanken bevestigd om het trekken tegen te gaan.

Daarna werd zij bedekt met een laag vloeibare lijm, die men goed liet drogen alvorens ze te bedekken met een doek om de schildering te beschermen tegen mogelijke barsten van de plank.

Vervolgens werd zij van een deklaag voorzien, aangebracht in vijf afzonderlijke lagen. Van deze operatie hangt voor het grootste deel de levensduur van de ikoon af.

Na al deze bewerkingen werd de tekening gemaakt. De te vergouden oppervlakten werden eerst bedekt met bladgoud, waarna men begon met de kleur aan te brengen. De kleurstoffen waren mengsels van kleurpoeders, eierdooiers, en water, die in de juiste

verhouding moesten gemengd worden, opdat de kleur haar juiste glans en sterkte zou krijgen.

De laatste bewerking bestaat in het aanbrengen van de "olifa", een soort vernis (mengsel van lijnolie en harsen) die tegelijkertijd dient als bescherming tegen de atmosferische invloeden, en om diepte aan het kleurenspeel te geven.

Soms werd de ikoon nog versierd met geciseleerd zilver (basma). Eerst beperkte dat zich tot de randen, liet later alleen nog de figuren bloot, om tijdens de vervalperiode in de 18e en de 19e eeuw alleen nog de gezichten, handen en voeten bloot te laten; de rest werd in het metaal (zilver en goud) in reliëf weergegeven.

De ikoonschilder verwerpt de drie dimensies die een aardse realiteit suggereren. De figuren worden niet in perspectief, maar plat, naast of boven elkaar geplaatst. De enige perspectief is de omgekeerde, die uitgaat van het voorgestelde, in plaats van uit de toeschouwer.

De architectonische elementen, de natuur, de mens worden sterk gestyleerd, maar op zulke wijze dat herkenning nog steeds mogelijk blijft. De gezichten vallen op door hun hoog voorhoofd, smalle neus, kleine mond, hun diepe, doordringende ogen, die de toeschouwer verplichten door te dringen in het personage zelf.

De lichamen zijn lang en dun, de personages worden bijna altijd voorgesteld in mediterende houding of met zegend gebaar.

De kleuren zijn eenvoudig en zuiver; rood, blauw, bruin; pastelkleuren op het tweede plan.

De achtergrond wordt gewoonlijk bedekt met een gelijkmatige kleur, dikwijls bedekt met bladgoud.

Deze uiteenzetting die alleen maar op het oog had om aan te tonen dat een ikoon geenszins een gewone schilderij is, is verre van volledig. Daarom is het noodzakelijk om de draagwijdte en de betekenis van de ikonen beter te begrijpen, dat men de zeldzame kansen om ikonen te zien zeker zou moeten waarnemen.

F. Doperé.

heren

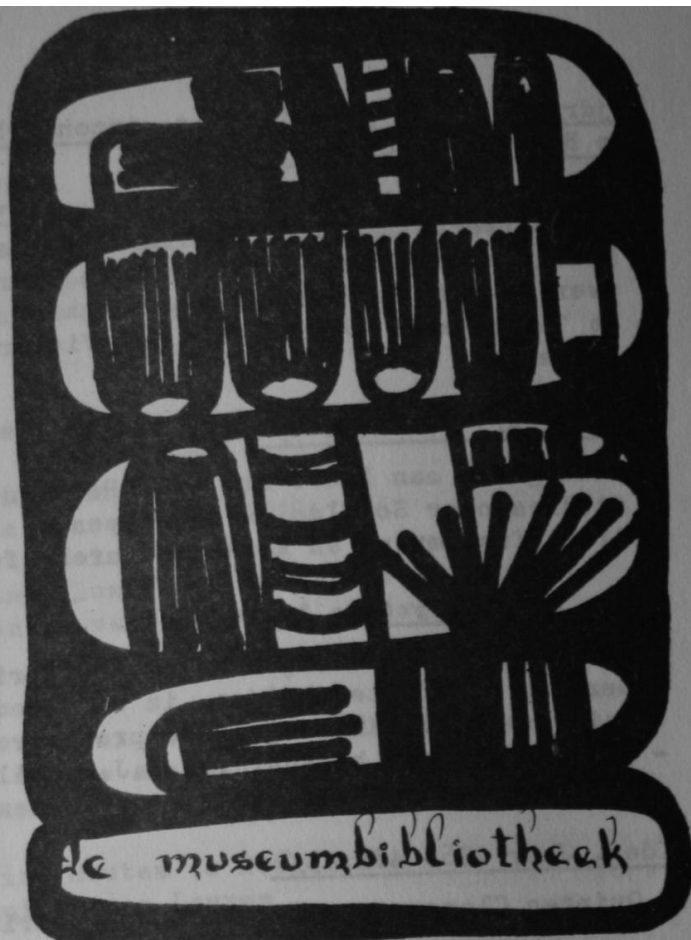
dames

kinderen

gekleed in het huis

BULLENS CHAREL

30 Koningin Astridstraat Hoegaarden

Het Ministerie voor Cultuur, het Provinciaal Gouvernement van Brabant, andere instanties, verenigingen en particulieren, hebben een grote reeks werken ter beschikking gesteld van onze museumbibliotheek, om aan de lezers en navorsers van heemkunde, folklore en oudheidkunde toe te laten, hun kennis te verrijken. Meer dan 350 boeken zijn voorhanden en kunnen uitgeleend worden.

Bezoek onze bibliotheek en raadpleeg de katalogussen die gratis ter beschikking liggen.

De uitleendienst is open, elke eerste zaterdag van de maand tussen 15 en 17 uur en ook op aanvraag bij de Bibliothecarissen :

A. BOESMANS, 34, Pastorijstraat, Hoegaarden
F. DOTREMONT, 100, Stoopkensstraat, Hoegaarden.

In Alpaïdis n° 12 verscheen een overzichtelijke staat der werken, maar vanaf heden zullen wij de beschrijvende inventaris publiceren, zodat de lezer de volledige katalogus zal bezitten en zijn keuze zal kunnen doen, zonder veel tijdverlies. Hij hoeft dan slechts het overeenkomstig nummer van het boek te vragen aan een der Bibliothecarissen.

Hierna volgt een uittreksel uit onze katalogus :

Bijdrage tot de geschiedenis, inzonderheid van het oud Hertogdom Brabant. 1963 Afl. 374.

- Duffelse persoons- en plaatsnamen (1370-1439)
- Het Antwerps geslacht Vledinckx, alias Tarrax (15e en 16e eeuw)
- Enkele aantekeningen betreffende Florent le Comte's relaas over de reis van Gérard Seghers naar Italië en Spanje
- De 13e eeuwse charters van het Victorinnenklooster bij Bieze-lingen.

Idem. Jaar 1964 Afl. 1/4

- Huldegroet aan Prof. Dr. K.C. Peeters
- Studies over Schilde en de Kempen
- Archiefwetgeving en kerkelijk archiefwezen

Idem. Jaar 1965 Afl. 1/2

- De toestand der abdijen in de Oostenrijkse Nederlanden, inzonderheid der Statenabdijen, in de tweede helft der 18e eeuw. Het verslag de Külberg en de proces-verbalen der abtskeuzen.
- Aalst onder het bestuur van J.J.P. Vilain XIIII (1743-1751) De invloed en de betekenis van een man der Verlichting.

Idem. Jaar 1965 Afl. 3/4

- Quinten Clarensone. Een Antwerps patricierstype (1350-1420)

Idem. Jaar 1966 Afl. 1/2

- Een Antwerps missaal uit de 12e eeuw
- De Professielijsten van het Predikherenklooster te Antwerpen (1586-1796)
- Leonard Marius in de Nederlanden
- De Verzekeringsmaatschappijen en hun beheerders te Antwerpen (1819-1873)

Mededelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring voor Leuven en omgeving. Jaar 1962 Afl. 1

- De autograaf van het "Chronicon Bethlemiticum"
- Het College der H. Drievuldigheid te Leuven
- De stadsverdedigingswerken van Leuven
- Notes sur les anciennes façades de Louvain
- Het huisje A°1692 in de St. Barbarastraat en de gevelarchitectuur uit die tijd.

Idem. Jaar 1962 Afl. 2

- Une estampe relative au siège de Louvain en 1635
- De mannen van de streep
- De Stadsverdedigingswerken van Leuven
- Notes sur les anciennes façades de Louvain

Idem. Jaar 1962 Afl. 3

- Archeologie en geschiedenis. Enkele resultaten van het oudheidkundig onderzoek in Noord-Oost Brabant.

- L'Hôtel de ville de Louvain
- Notes sur les anciennes façades de Louvain
- Een brief van G. de Stassart, auditeur bij de Raad van State, aan de Staatspolitie van Napoleon
- Bibliografie voor Leuven en omgeving 1961-1962

Idem. Jaar 1964 Afl. 1

- Les chaires à prêcher de l'église St Michel à Louvain et de la cathédrale St Michel à Bruxelles
- Les sept merveilles de Louvain
- Het St Jansziekenhuis te Tienen rond 1778-1786
- Kerk en pastoors van het Klein Begijnhof te Leuven
- Het schilderij van Edmond Plumier in de kerk van Blanden.
- De gerangschikte monumenten van Leuven en omgeving

Idem. Jaar 1964 Afl. 2

- Nikolaas van Cusa te Leuven en te Bethleem in 1452
- Opdrachten van een 16e eeuwse stadschilder
- De konventen en de infirmerij van het Klein Begijnhof te Leuven
- De kapel van St Katharina Houtem te Hoegaarden
- Merkwaardigheden ten zuiden van Leuven

Idem. Jaar 1964 Afl. 3/4

- Worden onze oude kerkinterieurs bedreigd ?
- L'Ancien doyenné de Louvain et sa réorganisation en 1803
- Oude Leuvense straten en huizen
- Bibliografie voor Leuven en omgeving 1963-1964

Idem. Jaar 1965 Afl. 1

- Inventaris van de kerk van OLV ter Predikheren te Leuven
- Inventaris van het parochiearchief voor de kerk van OLV ter Predikheren
- Arnould de Calstere, doyen de St Pierre à Louvain et l'abbaye d'Averbode
- Les tours successives de l'église St Gertrude à Louvain
- De Leuvense stedelijke openbare bibliotheek
- In memoriam Z.H. De Vocht
- De bedreigde kunswerken in onze kerken
- De gerangschikte landschappen van Leuven en omgeving

Idem. Jaar 1965 Afl. 2

- Het kontrakt van Bartholomeus Gravius, Anthonis-Maria Bergaigne en Jan Wan voor het drukken van de "Leuvense Bijbels (1547)
- De Leuvense stedelijke openbare bibliotheek
- Les tours successives de l'église St Gertrude
- Merkwaardigheden van Herent tot Everberg

Idem. Jaar 1965 Afl. 3

- De bevolking van het Klein Begijnhof te Leuven gedurende de 17e en 18e eeuw.
- Historische aantekeningen van pastoor Philippus Van Velthem over de parochie Herent (1750).
- Les tours successives de l'église St Gertrude à Louvain.
- Bibliografie voor Leuven en omgeving 1964-1965.

Idem. Jaar 1966 Afl. 1

- De afschaffing van de kloosters te Leuven door Keizer Jozef II (1780-1790).
- La Franche-Comté à Tourinnes-la-Grosse.
- A propos de la mort inopinée de la marquise de Croix à Louvain (1762).
- Aanmerking omtrent de aanpassing van onze oude kerken bij de vereisten van de nieuwe liturgie.

Idem. Jaar 1966 Afl. 3

- Oude Leuvense straten en huizen.
- La ferme des Jésuites de Louvain à Tourinnes-la-Grosse.
- Het reliekschrijn van de H. Hubertus te Wakkerzeel (Werchter).
- De Kluis van Rotselaar.
- Het kerkje van Egenhoven.

Idem : De Brabantse stad (Lustrumuitgave 1965)

- Villes et monnaie dans le duché de Brabant (12 et 14e s.).
- De verspreiding der Brabantse retabels in Oostelijke richting.
- De Brabantse steden in de opstand tegen Spanje.
- De 18e eeuwse inmengingspolitiek van de Centrale Besturen in de Brabantse steden.
- Immigratie te Antwerpen.

Aarschotse Kring voor Heemkunde. Jaarboek n° 3 - 1964

- Acht voorwerpen uit het heemmuseum te Aarschot.
- Kunstschilder Ernest Vanden Panhuysen.
- Bijgeloof, volksgeneeskunde, overlezingen.
- Bouw van een fort te Aarschot in 1582.
- Kwade dagen te Aarschot op het einde van de 18e eeuw.
- Ontwerp van een spoorweg Leuven-Herentals in 1861.
- Haardtelling te Aarschot in 1526.
- Gebaksoorten te Aarschot voor 1914.

Idem. Jaarboek n° 4 - 1965

- Protest tegen een Koninklijke ordonnantie en een omstreden 18e eeuwse figuur : Burgemeester J.F. Vanden Broeck.
- Een gedenkwaardig winteronweer.
- Een Aarschotse volksbuurt omstreeks 1900 : De Grecht.
- De St Sebastiaansgilde van Kesselbroek.
- Kwade dagen te Aarschot op het einde van de 18e eeuw.
- Een namenregister van ingezetenen te Aarschot in 1789.

Idem. Het oude land van Aarschot - 1966 n° 3

- Donderdagse markt en marktlevens te Aarschot.
- Een doopregister van de OLV Kerk te Aarschot.
- Speelhoven, de heerboerderij op Haterbeek.

Idem / Overdruk.

- Acht voorwerpen uit het heemmuseum te Aarschot.

Gouvernés et Gouvernants au Pays et Duché d'Aerschot

- Uittreksel uit "Standen en Landen".

Het oude land van Loon. 1962

- Franse bronnen over Limburgse bibliotheken.
- Bijdrage tot de geschiedenis van de parochie Hechtel.
- Nieuwe gegevens over de Rederijkers te St Truiden en te Borgloon.
- Het kanaal van Hasselt naar Lummen, een nooit uitgevoerd plan.
- De drinkwatervoorziening te Tongeren.
- Het onderzoek van het urnenveld "De Roosen" te Neerpelt in 1961.
- De lummense afstammelingen van de familie Alen van Herk de Stad, alias Alenus (17e en 18e eeuw).
- Over schapenteelt in Z. Limburg in de 18e en 19e eeuw.

Idem. 1964

- Acht generaties te Ophoven van de familie Reynders.
- Het eerste Aquiria in het leven van de H. Lutgart.
- Tongeren Anno 1830.
- Gegevens over het St Jacobsgasthuis van Tongeren.
- Bijdrage tot de geschiedenis van het land van Grevenbroek (17e).
- De oude kerktoren van Dilsen.
- De samenvoeging van Gemeenten in Limburg (1800-1829).
- De "Caerte" van de Kolveniersgilde van St Anna te Kwaadmechelen (1596).
- Een Geestelijk Bestek in 1799.
- Persoonlijke eigendom van de kloosterlingen der Abdij van Herkenrode.
- Limburgse soldaten van Napoleon in Spanje (brieven).
- Nieuws van de oude Achelse Temp.
- De Kommissarissen van het kanton Millen tijdens het Directoire (1796-1800).
- Over de Hasseltse Twaalfmannen.

Idem. 1965

- Datering en redactie van de Paweilhar, het oudste Luikse rechtsboek.
- Rond een gewapend conflict over Sipernau (Elen) in de 16e en 17e eeuw.

- Twee kronieken over de Frans-Hollandse Oorlog (1672-1678).
- De gevechten te Hechtel in 1831.
- Les ornements historiés de l'Abbaye de Herkenrode au 16e s.
- Keurboeken, dorpskeuren en jaarkeuren in het Graafschap Loon en omliggende.
- De Luikse orgelbouwer G. Robustelly. Een bijdrage tot zijn leven en werk.
- Gedichten van F.J. Mantelius.
- Kerstine de wonderbare als "Präcedenzfall" ?

Idem. 1966

- De jaar- en de voorgedingen in het Graafschap Loon.
- De familie de Fraiture in Rummen en Herk de Stad.
- Aantekeningen over Zutendaal uit de tijd van Past. Gerard Vander Scaef (1490-1501).
- Uit het verleden van Kaulille (16e eeuw).
- De Kempische afkomst van de Franse Maarschalk Exelmans.

Limburg. Jaar 1965 n° 1/2

- Opgravingen te Tongeren in 1963/64.

Idem. Jaar 1965 n° 3/4

- De parochie Gruitrode in 1715.
- Een Tongenaar ging te voet tot Parijs rond 1749.
- De aanhechting van Kolmont bij Loon.
- Folklorica uit Kwaadmechelen-Genendijk.
- De mergel van Gelinden.
- De laatste brief van een soldaat uit Opoeteren (1813).
- Bijdragen tot de geschiedenis van Peer.
- Lekker eten te Maaseik.

Idem. Jaar 1965 n° 5/6

- Enkele historische notas over Eigenbilzen.
- De vondsten van Eigenbilzen.
- Bijdragen tot de geschiedenis van Peer.
- Korte kroniek over de kerk van Wintershoven.
- Volksverhalen uit Berg en Ketsingen.
- Aanstelling van een meier te Maaseik (1749).

Idem. Jaar 1965 n° 7/8

- Limburgse gemeentewapens.
- Bijdragen tot de geschiedenis van Peer.
- Oude en nieuwe leembouwtechnieken : een belangrijk klompje leem.
- Torenbrand te Tongeren (1598).
- De voormalige kapel van Vrijheers (Engelmanshoven).
- Hoe werd "Solt" een dependentie van Maaseik.
- Een zoenvrede te St Truiden (1605).
- Operatio caesario : de Keizerzede in 1796.

Idem. Jaar 1965 n° 9/10

- Persoonlijke domeinen van de Graven van Loon (akten enz...).
- De lenen (verheffingen).
- De voogdijen en andere kerkelijke enclaves.
- Andere enclaves en grensproblemen.
- Blik op het domein en de domaniale politiek van de graven van Loon.
- Het ontstaan van de steden.

Idem. Jaar 1965 n° 11/12

- Lambrecht Lambrechts (1865-1932), zijn familie.
- Het kasteel van de Hulsthoeve van Mechelen aan de Maas.
- De kerktoeren van Munsterbilzen (1565).
- Een oud Register van Zutendaal (1654).
- Een verborgen schat te Peer gevonden in 1734.
- Verpachting van de watermolen van Lautershoven (1607).
- Baard en haar, kunstgebied, geldbeurs, Huwelijk en gezegden.
- Romeinse vondsten.

Taxandria. Jaar 1959/1960 n° 1/2

- Taxandria in de Romeinse en Merovingische tijden.
- Frans Coeckelberghs de eerste Zuidkempische folklorist.
- 25 jaar werking van Kempische schrijvers.
- Jean Le Royer bouwt een orgel voor de St Pieterskerk te Turnhout (1662).

Idem. Jaar 1959/1960 n° 3/4

- Parochiebezoeken van Bisschop Nelis.
- De Turnhoutse Muggenbrand van 1755.
- Necrologium der Sepulcristen van de H. Grafpriorij te Turnhout (1662-1960).
- De steenweg Antwerpen-Turnhout en de Turnhoutse arrondissementsraad in 1810.
- Beerse. Gemeente-profieltjes in vroeger tijd.

Idem. Jaar 1963 n° 1, 2, 3, 4.

- De vroegste geschiedenis van OLV Priorij te Korsendonk (1393-1432 stichting, goedkeuring en kerkwijding. Kapittels en kloosters waaronder dat van St Barberendael te Tienen).
- Taxandria, 60 jaar.
- Ommegang in het N. van het oude Hertogdom Brabant (voor 1600).
- Een Keizer van Jerusalem, de minderbroeder Franciscus Cnapius (1641-1645).
- Kerkrekeningen van Weelde (interessant mobilair).
- Sprokkels (vondsten, raadsels, ongeluyskruisen en aantekeningen uit de Besloten tijd).
- De opkomst van de siamoisen (1740).

Idem. Jaar 1964 n° 1, 2, 3, 4.

- De Merovingische begraafplaats te Lutlommel.
- De vroegste geschiedenis van OLV Priorij te Korsendonk. (uitbreiding en schenkingen, de kloosterbewoners en weldoeners, interne levenswijze enz...).
- Het beheer der stedelijke financiën te Herentals tijdens de 17e eeuw.
- Orgelbouwer Martin Posselius (+ 1646), bijdrage tot zijn leven en werk.
- Primitieve rechtspraak zonder rechter.

Oudheid en Kunst. Jaar 1964 Afl. 1/3

- Kempische schuttersgilden uit Hoogstraten en Meer.

Het openluchtmuseum te Bokrijk.

- Omstandige gids voor de bezoeker.

Heem. Jaar 1967 n° 2/3

- Overzicht van de bevolking in de Overmaasgemeenten van 1831 tot 1961.
- De tewerkstelling in de Geulgemeenten, de Voerstreek en Welkenraedt.
- Het aandeel van veeteelt en landbouw in het totaal.
- Aktuele demographische Probleme des ehemaligen Herzogtums Limburg.
- De markt van Aubel.
- Onze Overmaasgemeenten en de politiek en godsdienstonlusten in de tweede helft der 16e eeuw.

De Gulden Passer. Jaar 1965 n° 1

- L'édition projetée de la correspondance de Juste Lipse.
- La réédition de la Bibliotheca Belgica et la poursuite de l'édition princeps.
- La traduction de l'Opus Epistolarum Des. Erasme.
- L'édition critique des oeuvres d'Erasme.
- La philologie néolatine dans le monde.

Idem. Jaar 1965 n° 2/4

- Une ode à Philippe II, écrite, imprimée et reliée par Plantin.
- Comment une biographie de Jeanne Neerinck fut écrite et ne parut point.
- Grosse Court Abdesse (Antwerpse satirische prent uit de 16e).
- Les éditions belges de la description des Pays-Bas.
- Een 16e eeuwse spaanse aanhanger van de Reformatie.
- La correspondance de P. Pantin avec B. Moretus (1607-1611).
- Christopher Plantin and the States General.
- Bibliografie van de geschiedenis van het boek in België.

(wordt vervolgd)

DE TIENSE

SUIKERT

HET BEST

kasbons

depositoboekjes

kapitalisatiebons

GEMEENTEKREDIET

VAN BELGIE

PIERRE ROTTY

83 Stoopkensstraat

HOEGAARDEN

tf 016/76320

huis

NICOLAES GEORGES

schilder

behanger

alle vloerbekledingen

TAPISOM

TAPIFLEX

overgordijnen en gordijnen

HOEGAARDEN

tf 016/76297

het museum

krijgt zijn eigen wapenschild.

De rederijderskamers uit vroegere eeuwen waren zowat de toneelkringen en kulturele verenigingen van heden. Zij ontstonden bij ons rond 1400 uit broederschappen die onder leiding werkten van een faktor.

Elke kamer had haar beschermheer met de titel van Keizer of Prins, een Deken, een nar en een knaap.

Dikwijls hielden de rederijderskamers wedstrijden, landjuwelen, haagspelen, refereinfesten, toneelopvoeringen, forums enzomeer.

Zij waren zeer talrijk in de bloeiende steden van onze gewesten en bereikten hun hoogtepunt in de XVIe eeuw om voort te leven tot diep in de XVIIIe.

Deze kamers hielden de kunst hoog, beschermden het volkschone en bereidden de weg voor van de ware dichtkunst.

Hun vrijetijdsbesteding verfijnde de zeden, de taal, het artistiek leven en streefde naar een hogere volksontwikkeling.

Elke rederijderskamer had haar eigen wapenschild, een kunstig uitgewerkt embleem met dichterlijk advies.

De kulturele verenigingen van heden zijn de nakomelingen van de oude rederijderskamers en beogen elk voor wat hun eigen bedrijvigheid aanbelangt, het patrimonium, de kultuur en de kunst te bevorderen. Zo gaat het ook met ons museum.

Op de taveernevensters prijken reeds twee emblemén :

- 1) het blazoén van Julien Van Nerum, die zijn naam aan de instelling schonk;
- 2) het schild van Hoegaarden, de plaats waar het museum gelegen is.

Maar de vereniging zelf beschikt tot nog toe over geen eigen blazoén. Daarom werd door de Museumraad besloten, om naar het voorbeeld van de vroegere rederijderskamers, een wapenembleem aan de museuminstelling toe te kennen.

Er diende niet lang gezocht om de juiste heraldische figuren te vinden, want de beheerders lieten zich inspireren door de eenvoud en de realiteit.

Zij kozen een waterput, beschenen door een ster, alles van goud op grond van azuur.

De waterput is immers deze uit het Nieuwhuys, wellicht het

oudste gedeelte van de grondvesten en van de instelling zelf. Samen met de talrijke legenden oefent zij een invloed uit, voor- namelijk op de vreemde museumbezoekers, die er geldstukken inwerpen en een wens uitspreken, zoals in het romantieke Engeland, waar de vele "wishing well springs" het volk fascineren.

De ster met haar stralen symboliseert de beschermende instanties, onder wiens hoede het museum werkt, terwijl de kleuren deze zijn uit het wapenschild van Hoegaarden.

Als kenspreuk werd gekozen "Ongestoord vooruit", een allesbe- duidende slagzin.

Dit embleem werd door de Nationale Heraldische Commissie goedgekeurd en aan het Museum Julien Van Nerum toegekend.

ssst...

EEN GOEDE
RAAD...
WEES KLANT BIJ

Leeman

SCHILDER **ROBERT
MANNAERTS
VANMOL**

TEL.: 016/76304 HOEGAARDEN

HOUGARDIA

uit sympathie

het museum in het algemeen en nog iets over de karamellen

CESAR

Het heemkundig museum wordt tijdens de wintermaanden praktisch niet bezocht. De zolderverdieping kan niet verwarmd worden.

Van die kalme periode wordt gebruik gemaakt om verschillende standen om te werken en aan te vullen met de steeds nieuwe aanwinsten.

Uit de aard van de zaak bezitten wij geen "top"-voorwerpen, noch echte kunstschaten. De grote schat, door het museum bewaard, is op het eerste gezicht slechts een hoop "oude rommel".

De aandachtige bezoeker, die zich niet tevreden stelt met een oppervlakkige oogopslag en met een overeenstemmend ondoordacht besluit, ziet stellig dat hier werkelijk "iets" bestaat, dat een beetje hoger dan het alledaagse reikt.

De leden, die nog het eerste nummer van dit tijdschrift bewaren, zullen daar de diepere betekenis van het museum in vinden.

Sedert de stichting is er wel wat veranderd, maar de grondslag blijft steeds dezelfde.

Voortdurend worden de standen aangevuld met nieuwe "oude" voorwerpen. Wij vragen geen schatten, maar wanneer gij binnen een paar maanden gaat snuffelen in kisten en kasten en wanneer gij uw zolder gaat opruimen, werp dan niets weg. Roep mij om een blik te komen werpen op de massa bestemd voor de "vuilkar". Daaruit werden reeds tal van voorwerpen gered, die goed passen in het museum, al zijn die voorwerpen dan meestal zonder geldelijke waarde. Begrijpende mensen helpen ons zo een heel stuk vooruit.

Wat ik zoek? Dat is moeilijk te zeggen.

Alles in verband met de levenswijze van onze voorouders en ouders is welkom. De laatste 50 jaar zijn van groot belang. Van wat mensen van 50 jaar gezien hebben toen ze kind waren, blijft niet veel meer over.

Hier volgt een greep uit hetgeen te pas komt om het museum verder uit te bouwen: kledij, werktuigen, lampen, wapens, uniformstukken, spelen, keukengerei, boeken en dokumentatie, enz. enz...

Let wel: indien het voorwerpen zijn, die werkelijk bestemd zijn om weggegooid te worden, schenk ze dan zonder reer. Anders blijven al de voorwerpen in alle omstandigheden uw eigendom.

Er worden vettelijke kontrakten opgesteld en gij kunt uw voorwerpen steeds terugkrijgen wanneer gij er om vraagt.

Telkens zal ik in elk nummer van Alpaidis een hoekje van het museum beschrijven. Volgaarne start ik hier met onze meest mooie aanwinst. Het is werkelijk een blad geschiedenis van Hoegaarden. Ik bedoel de karamellen, de "munten van Cesar".

In een van de vorige nummers vindt ge een bijdrage over de geschiedenis van de karamel. Nu kan ik reeds aanvullen.

In de maand augustus 1968 kwam ik te weten dat er in Brussel nog materieel bestond, dat voor de aanmaak van de karamel gediend heeft. Inderdaad, daar woont de heer Cesar Putzeys, zoon van Frans Putzeys, die een broeder was van Frits Putzeys. Deze Cesar bezit de allereerste machine om de munten te vormen. Er kunnen grote en kleine karamellen mee gemaakt worden. Deze werd afgestaan aan het museum.

Een tweede machine, volledig mechanisch, werd gemaakt toen zijn vader Frans nog leefde. Deze machine werd door mij gekocht, evenals de koperen kookketels, schuimlepel, meettoestellen, inpakpapier, en... de laatste voorraad blikken dozen. Alles werd globaal aangekocht en gaf mij de nodige zorgen om die massa veilig terug naar Hoegaarden te brengen.

Deze laatste dozen dragen de naam "Cesar Putzeys". Frits Putzeys, de laatste fabrikant, gebruikte dozen met zijn naam er op.

Deze massa dozen was ingepakt in houten kisten, die nog steeds toegenageld waren. Tussen de dozen bevonden zich nog de beschermende dagbladen, die in... 1932 gedrukt waren. Ik mag dus besluiten dat deze dozen, volledig nieuw, toch minstens 35 jaar oud zijn. Zij dragen er de sporen van.

Toen Frans Putzeys definitief naar Brussel ging wonen nam hij alles in verband met de karamel mee.

Toen Frits Putzeys met de aanmaak begon, moest deze zich een ganz nieuwe uitrusting aanschaffen.

Wij bezitten nu niet alleen het fabrieksgeheim, maar ook al de toestellen, machines, kookketels, meetinstrumenten, verpakkingen, enz.. die ooit voor de munten dienden.

Nierand beseft welke prestatie het museum daarmee leverde.

Nog meer : wij zijn gelukkig u deze gekende lekkernij aan te bieden. De aanmaak en de verkoop wordt gedaan door en voor het museum Julien Van Merum - 't Nieuwhuys.

Tegen het nieuwe seizoen zal er een zo volledig mogelijke stand in het museum opgesteld worden.

Wij vertolken de dank van de ganze gemeente tegenover de heer Frits Putzeys die de eerste stoot gaf en tegenover de heer Cesar Putzeys, die het gebaar vervulde.

De munten van Cesar werden en worden steeds beschouwd als zijnde "goed voor de hoest". Het is geen geneesmiddel. Maar het munt-aroma heeft verlichtende en voorbehoedende eigenschappen. Ik kan u verzekeren dat ik zelf, sinds ik de karamel maak, nog geen valling gehad heb. Ik ben er nochtans zeer gevoelig aan.

Omdat in deze tijd veel voedingswaren kunstmatig gekleurd worden, zal ik een tipje van het fabrieksgoed oplichten.

Ook de munten van Cesar zijn gekleurd.

Het is precies dat, wat ik openbaar wil maken. De kleurstof, die de munten die heldere, doorschijnende goudgele kleur geeft is... zwarte kandij suiker. Dat is zeker geen vergif, integendeel. Zwarte kandij suiker is op zichzelf reeds een uitgelezen voedingsstof.

Snoep gerust een munt. Ze wordt gemaakt met grondstoffen van eerste rang, met volkomen zuiver materiaal.

In het museum hangt een reclame : "Echte munten van Cesar. Koop ze hier, nu."

Elke Hoegaardier weet dat daarmee de karamellen bedoeld worden. Maar alle bezoekers zijn geen Hoegaardiërs.

Zo kwam er een groep toeristen uit Antwerpen. Daartussen was een verzamelaar van oude geldstukken. Met verwondering las hij de reclame over de karamellen, riep de taveernehoudster.... en het volgende gesprek had plaats.

- Mevrouw, verkoopt gij werkelijk munten van Cesar ?
- Ja, Mijnheer, dat is onze grote specialiteit.
- Zijn dat echte munten van Cesar ?
- Ja mijnheer, daar zijn wij zeker van. Ze zijn het.
- Zijn die munten dan al zo oud gekend ?
- Ja mijnheer, ik weet zelf niet hoe lang al.
- Hoeveel kosten dan die munten ?
- Wij verkopen ze 20 fr.
- 20 fr. per stuk ?
- Neen mijnheer, 20 fr. voor een doos.
- ??? Die heer werpt een schuine blik op de reclame "munten van Cesar" en slikt eens. Zijn "munt" valt niet.
- Hebt ge er dan zoveel?
- Ja mijnheer, de konservator maakt ze zelf, dan zijn ze altijd goed vers.
- ??? De heer slikt twee keren. Zijn "nikkel" valt helemaal niet.
- Kijk mijnheer, hier is een doos van die fijne muntkaramellen van Cesar. Ze zijn "goed voor de hoest".
- O! zegt die mijnheer, ik bedoelde echte muntstukken uit de tijd van Julius Cesar.
- Deze keer snapt de taveernehoudster er geen snars van.

Maar de mijnheer koopt een doos.

De Konservator

Ontstaan en ontwikkeling der fotografie.

In het begin was er het woord, en wanneer men een belevenis aan iemand wilde meedelen moest men ze in geuren en kleuren vertellen. Doch dit gaf moeilijkheden. Inderdaad hoe kon de mens een juiste beschrijving geven van de vorm van de dieren die hij op zijn jacht gezien had aan zij die niets gezien hadden? Dus nam onze voorvader een stuk steen en kraste op de muur van zijn woning het beeld zoals hij het zich herinnerde. Nu kregen de toeschouwers reeds een beter idee, alleen ontbrak er nog de kleur aan. Men zocht dus naar een middel om ook deze weer te geven en men vond de schilderkunst uit. Deze ontwikkelde zich steeds meer. Grote meesters schiepen grootse kunstwerken waarin niet alleen aardse, doch ook hemelse taferelen werden afgebeeld. De schilders gaven vrije teugel aan hun verbeelding en soms stelden ze vreemde, onwezenlijke dingen voor die niets of zeer weinig van de realiteit lieten zien. Toen deed de mens een nieuwe ontdekking: de fotografie. Deze gaf hem een heel gemakkelijk middel om zijn belevenissen vast te leggen en ze zo aan zijn medemensen te laten zien. De industrie zag er toekomst in. Toestellen aan elke prijs verschenen op de markt, iedereen kon fotograferen en iedereen deed het, zoals vroeger iedereen wel een verhaaltje vertelde of een tekening maakte. Doch er waren er die beter deden. Zij maakten foto's die niet alleen hun verwanten konden boeien. Hun foto's wilden een groter publiek bereiken en zij werden geexposeerd. Wat stellen die foto's dan voor, waardoor zijn zij boeiend voor meerdere personen? Is het door hetgeen ze voorstellen? Misschien niet juist door hetgeen ze voorstellen eerder hoe ze het voorstellen. Inderdaad, een zelfde onderwerp kan op zoveel verschillende manieren voorgesteld worden, de ene zal nietszeggend zijn maar de andere zal indruk maken en de aandacht trekken. Neem bijvoorbeeld een spinneweb. Bah, wat een vies ding zult U zeggen en ja, gelijk hebt U, maar, wanneer in de herfst, na een mistige nacht, de zon er eventjes doorkomt en haar stralen de dauwdruppels doet glinsteren als duizenden diamanten, dan is het geen vies ding meer maar een echt juweel, en dan is ook het ogenblik gekomen waarop men met sukses er een foto van kan maken.

Het zijn ook niet steeds ingewikkelde onderwerpen die gezocht worden om er een foto van te maken, integendeel de eenvoudigste geven meestal betere resultaten. Een zeer mooie bloementuif zal meestal slechts een flauwe foto geven, in zwart-wit vallen immers de kleuren grotendeels weg en blijven alleen grijze tinten over die dan op een warboel gaan lijken. Neemt men daarentegen een drietal witte bloemen die men in een vaasje zet voor een zwarte, effen achtergrond, dan bekomt men een zoveel beter resultaat. De lijnen der stengels leiden de blik dan naar het essentiële, de bloem en niets leidt die blik weg, niets stoort. Dat is immers een der grote regels, die niet alleen in fotografie geldt, er dient compositie in

te zitten, die de aandacht naar het onderwerp leidt, en alle storende elementen dienen geweerd. Natuurlijk valt er op een fototentoonstelling nog wat anders te zien dan spinnewebben en bloemen. Landschappen, straattoneeltjes en portretten wisselen elkaar af en natuurlijk zijn er ook de kinderfoto's. Kinderen eisen immers het grootste gedeelte op van het fotografisch zilver. Hier en daar vindt men bovendien nog zo iets anders, iets dat moeilijk te erkennen is, iets dat ons doet denken aan een moderne schilderij. Inderdaad, zoals de schilder het reële verlaten heeft, zo doet ook de fotograaf die de weg van de schilder ingeslagen is. Immers, met de kleurenfotografie wordt hem weer een ander middel gegeven om, in onze eeuw van gemakzucht, in enkele ogenblikken een veelkleurig tafereel te scheppen, en zo, misschien de schilder van het atoomtijdperk te worden.

Ferdinand Dotremont

bierna twee kunstfoto's van onze Hoegaardsa kunstfotograaf

Ferdinand Dotremont

Ereleden 1969

kapitein ter zee degreef d., brussel
de heer dotremont l., hoegaarden
de heer boel h., burgemeester van tienem
de heer point j., kersbeek-miskom
de heer evrard x., keerbergen
de heer doppel j., professor aan de universiteit van leuven
de heer lochie a., outgaarden
de eerwaarde heer vanderhasselt p., hoegaarden
de heer borremans l., ambassadeur van België, brussel
ambassade van de socialistische tjechoslovaakse republiek - brussel
de heer dupont georges, tienem
mevrouw martin emma, onderwijzeres, brussel 3
gulden lelie, vzw, hoegaarden
de heer putseys fritz, kessel-lo
de heer steveniers, brussel 6
de heer simeons jean, brussel 15
de heer rené gilis-vandegoer, apotheker, tienem
de heer julien weicker, brussel 15
de heer peeters gustave, tienem
de heer thomas, hoegaarden
de heer vandermolén, hakendover
de heer stockmans emiel, hoegaarden
de heer morael georges, hoegaarden
de heer girouille albert, hoegaarden
de heer hubert jules, hoegaarden
de heer smets august, hoegaarden
de heer stockmans clément, hoegaarden
juffrouw hermans mariette, hoegaarden
de heer hettich andré, burgemeester van hoegaarden
de heer stes, geneesheer, hoegaarden
de heer pierlet, advocaat, hoegaarden
de heer veroveren, hoegaarden

de heer jubin, hoegaarden
juffrouwen meeuwens, hoegaarden
mevrouw vervoort, hoegaarden
de heer lodewyckx, l., geneesheer, hoegaarden
de heer van winkel, hoegaarden
de heer hermans p., hoegaarden
de heer thomas, ohain
de heer dodion maurice, muizen

voor alle voertuigenherstellingen

vlugge benzinebediening

EEN adres

garage

WUESTENBERGHS' BROUWERS

28 Ernest Ourystraat

HOEGAARDEN

Hf 016/762.78

brood- en banketbakkerij

specialiteiten van suikertaarten

grote keus van

doopsuiker en doopdozen

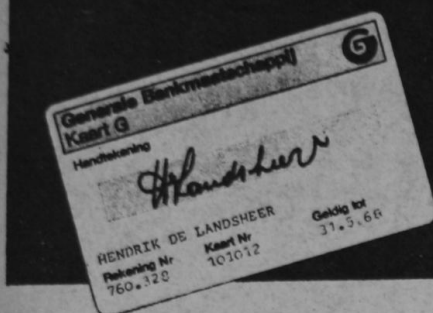
SWINNEN - VAN HULST

5 Arthur Putzeysstraat

HOEGAARDEN

Hf 016/761.77

men bestelt ten huize

**MET UW G KAART,
HEBT U ALTIJD
EN OVERAL
10.000 F OP ZAK !**

Uw Generale Bankmaatschappij-vestiging zal U
met genoeg inlichtingen verschaffen en U
een uitvoerige dokumentatie overhandigen.

G kaart: een realisatie van de Generale Bankmaatschappij, de belangrijkste bank van het land.
800 vestigingen verspreid over gans België.

Moet u weten!
Indien uw aankondiging hier
bad gestaan, dan hadden al de vrienden van
t Nieuwhuys ze gelezen.

voorbekhouden uit sympathie

Periodiek

Man.....

.....

.....